

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/402/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

2/2013. (I. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. május 29-én előterjesztett **panaszát** a 2013. január 16-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – ORFK Készenléti Rendőrség és a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. május 27-én kelt beadványát 2012. május 29-én személyesen adta le az „Országház Levélátvevőnél”, amelynek igazolásaként a panaszos saját panaszbeadványa fenti dátummal érkeztetett példányát a Testületnek továbbította. A panaszt a Testület 2012. május 30-án érkezett, amelyben a panaszos egy 2012. május 20-án tapasztalt rendőri fellépést és eljárásmodot kifogásolt.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2012. május 20-án 18 óra 30 perc körüli időben Budapesten, a VI. kerület Andrassy út 45. szám alatti épületben előzetesen nyilvános rendezvénynek meghirdetett rendezvényre kívánt bejutni. Az épület előtt a kaput elállva a panaszos bejutását 8-10, a Készenléti Rendőrség állományaiba tartozó rendőr akadályozta

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

meg. A panaszost nem engedték be az épületbe és az intézkedés jogalapjáról tájékoztatást sem nyújtottak.

Ugyanezen a napon 19 óra 49 perc körüli időpontban a fenti épület előtt a járdán Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) állományába tartozó rendőrök a panaszos előtt kettős sorfalat álltak, korlátozva ezzel a szabad mozgását. Ennek okáról úgyszintén nem kapott tájékoztatást a panaszos.

Ezt követően a panaszos előadta, hogy 19 óra 50 perc körüli időpontban a BRFK állományába tartozó r. főhadnagy (a továbbiakban: L. N. r. főhadnagy) beosztottjai rátámadtak „a járdán álló békés polgárokra”, és a panaszos kezéből ki akarták tépni fényképezőgépét.

A panaszos jelezte, hogy a helyszínen a BRFK terepjáró 3 jelű gépkocsija és számos a BRFK és az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) állományába tartozó rendőr is készített videofelvételt.

A panaszos kérte a Testületet, hogy vizsgálja ki, hogy történt-e a sérelmezett esetben alapvető jogot sértő intézkedés, eljárás a rendőrség részéről.

2) A panaszos 2012. július 3-án kelt levelében a Testület kérdései alapján egészítette ki panaszát.

A panaszos tájékoztatást nyújtott arról, hogy panaszbeadványát 2012. május 29-én adta le az „Országközi Levélatvevőnél”. Ennek igazolásaként a panaszos megküldte a Testületnek a panaszbeadványa saját példányának másolatát, amelyen látható, hogy a dokumentum érkezése 2012. május 29-én történt meg.

A panaszos rögzítette, hogy fenti helyszínen és időpontban őt nem igazoltatták, személyével kapcsolatosan jogszerű intézkedésre nem került sor. Intézkedést az jelentett, hogy a panaszos nyilvánosnak meghirdetett rendezvényre való bejutását megakadályozták, majd később L. N. r. főhadnagy és „bűntársai” lökdösték a jelenlevőket, így a panaszost is, illetve L. N. r. főhadnagy a panaszos fényképezőgépe után is kapott.

A panaszos – a Testület tájékoztatás-kéréssel kapcsolatos kérdésére – előadta, hogy az Andrassy út 45. szám előtt először a Készenléti Rendőrség állományába tartozó – a panaszos épületbe való bejutását megakadályozó – rendőröktől kért választ arra, hogy miért nem engedik be őt az épületbe. A magyar nyelven feltett kérdésére a panaszos választ nem kapott. A tájékoztatás-kérések eredményre nem vezettek.

A panaszos előadta, hogy a rendőrök minden előzmény nélkül támadtak a békés civilekre. A panaszos nem észlelte, hogy a civil személyek részéről jogsértő cselekmény előzte volna meg a történetet. A panaszos békésen beszélgetett a jelenlevőkkel és közben fényképezőgépét használta, miközben a támadás történt. A panaszos fényképezőgépét nem tudták elvenni tőle.

A panaszos végül az események részletesebb megismerése érdekében 16 darab internetes – videofelvétel – hivatkozást jelölt meg.

3) A panasz-kiegészítésben megjelölt videofelvételeken a panaszossal szembeni konkrét rendőri intézkedés nem beazonosítható. Nem tapasztalható olyan esemény sem, hogy a panaszos kezében levő fényképezőgép után kapna valaki, illetve a felvételeken tapasztalt lökdösődések alkalmával sem volt beazonosítható a panaszos.

Egy felvételen (még világosban) látható – miközben zajlik a járdán az Írók Boltja előtti rendezvény –, hogy a felvételt készítő panaszos az Andrassy út 45. szám elé megy, ahol félkörívben 5-6 rendőr zárja el a bejáratot úgy, hogy egy civil ruhás személy közvetlenül az ajtóban tartózkodik (aki egyébként több felvételen is jelen van). Tapasztalható, hogy a civil ruhás személy az, aki két személy esetében az épületben zajló rendezvényre való belépés jogosultságát ellenőrzi és engedélyezi. Ekkor nem tapasztalható, hogy a panaszos megkísérelne az épületbe belépni, illetve az sem, hogy felvilágosítást kérne az ott tartózkodó rendőröktől. A panaszos sem a rendőrökkel, sem a szervezővel nem kommunikál.

Egy másik felvételen hallható (már sötétben), hogy egy rendőr megkéri a panaszost, hogy fáradjon fel a járdára, mire a panaszos megkérdezi, ha nem teszi meg, akkor „mi van”. Ugyanezen a felvételen hallható az is, hogy a panaszos azt kiabálja, hogy egy szőke fiatalasszony (rendőr) megtámadott egy fiatalembert. Ekkor látható, hogy egy személyt vezetnek ki a tömegből, aki azt állítja, hogy egy szőke nő rátámadott, ahogy ez a személy egy másik férfi kezére is rácsapott. Mindeközben hallható és látható, hogy újabb zavargás alakul ki, majd ismét egy férfit kísérnek ki a tömegből, akitől megkérdezi valaki, hogy megsérült-e, illetve, hogy hívjanak-e hozzá mentőt. Ezután a felvételt készítő személy – vélhetően a panaszos – a tömegbe indul, majd kisebb mozgolódás látható, illetve a panaszos egy férfitől megkérdezi, hogy mi történt, valamint, hogy lökdösték-e, amire a férfi igennel felel. Nem érzékelhető, hogy a felvételt készítő panaszost a lökdösődés érintené.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes – így mind a BRFK, mind pedig a KR – rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A KR által a Testület részére megküldött iratok a panaszos sérelmeivel összefüggésben az alábbi releváns adatot tartalmazzák.

a) A KR Parancsnoka a Testület kérdései alapján azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy a KR állománya 2012. május 20-án 17 órától 22 óráig, Budapest VI. kerület, Andrassy út 45. szám előtt, rendezvénybiztosítási feladatban vett részt, amely kettő rendezvényt foglalt magában. Az egyik rendezvényt a fenti cím alatti több lakásos épület egyik lakásában működő Liberális Klubban tartották meg, ahol Dr. D. P. (a továbbiakban: Dr. D. P.) tartott előadást a Horthy-korszakról. Ezzel egy időben a fenti címen lévő ház bejáratánál lévő járdán, egy magánszemély által „Demonstráció Magyargyűlölet Ellen” címmel bejelentett rendezvényt tartottak. Dr. D. P. az interneten megjelent írásában nyilvánosnak, mindenki által látogathatónak minősítette előadását. Az ezt követő ellentétes érzelmű internetes bejegyzések miatt a rendezvény szervezője időközben úgy döntött, hogy előadásán csak az általa meghívott személyek vehetnek részt. Tekintettel arra, hogy a fenti helyszíneken, azonos

időben megtartani kívánt rendezvényeken mindenki számára nyilvánvalóan ellentétes érzelmű demonstrálók megjelenésére lehetett számítani, indokoltá tette a rendőri biztosítást.

A biztosítási feladat időpontjában érvényben volt az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló utasítása. A 2012. május 16-án 00 órától 2012. június 15-én 24 óráig elrendelt fokozott ellenőrzés Magyarország teljes közigazgatási területére terjedt ki, melynek célja az Európai Unióba irányuló illegális migráció elleni hatékonyabb rendőri fellépés biztosítása volt.

A fenti helyszínen a KR állományába tartozó rendőrök alapvető feladata a közrend, közbiztonság védelme, a két rendezvény zavartalan lebonyolításának biztosítása volt. Tekintettel arra, hogy a biztosítási feladat során nem történt olyan rendőri beavatkozás, amely előzetes felszólítást indokolt volna, ezért arra nem került sor.

A biztosítási feladat végrehajtásában a BRFK alárendeltségében a KR állományából 98 fő vett részt, valamint a helyszínen BRFK állományába tartozó rendőrök is teljesítettek szolgálatot, KR által nem ismert létszámban.

A rendezvény biztosítása során a BRFK állományából kijelölt rendbiztos tevékenykedett a helyszínen. A rendbiztos folyamatosan kapcsolatot tartott és tájékoztatást nyújtott a rendezvény szervezőjének, azon keresztül a rendezvény résztvevőinek is. A beszerzett adatok nem támasztották alá, hogy a panaszossal szemben a KR állományába tartozó rendőr intézkedett volna, továbbá azt sem, hogy a panaszos tájékoztatást kért volna a rendőri jelenlét indokáról és céljáról.

Tekintettel arra, hogy a Liberális Klubban megrendezésre kerülő rendezvény zártkörű volt, a Budapest VI. kerület, Andrassy út 45. számú ház főbejáratában álló klubtag rendelkezett információval a meghívottakról, illetve a klubtagokról. Ennek alapján a beléptetést végző személy nyilatkozott arról, hogy ki mehet be a zártkörű rendezvényre. Az épületben életvitelszerűen lakó, vagy az egyéb, méltányolható okból történő belépést a biztosításban résztvevő rendőrök nem akadályozták meg.

Az Andrassy út 45. számú ház főbejáratában álló rendőrök, valamint a rendbiztos is tájékoztatta a belépni szándékozókat, hogy csak a meghívottak léphetnek be a zártkörű rendezvényre.

A biztosítás parancsnoka intézkedett arra, hogy a Liberális Klubba érkező és távozó személyek a bejáratot, az ellenvéleményüknek verbálisan hangot adó, ellenségesen viselkedő személyek között, szabadon megközelíthessék, elhagyhassák.

Ennek érdekében, a rendezvény kezdetét megelőzően a KR állományába tartozó rendőrök megkérték az Andrassy út 45. számú ház előtti járdán várakozó személyeket (kb. 100 főt), hogy a bejáratnak a Budapest VI. kerület, Liszt Ferenc tér felőli oldalára húzódva hagyják azt szabadon. A két rendezvény befejezését követően kb. 20 óra 45 perckor, az épületből kijövő Dr. D. P. távozásának biztosítása érdekében a ház előtti járdán várakozó személyek (kb. 80 fő) között, a KR alegységei részéről, kb. egy perces időtartamra, sorfaloszlop megalakítására került sor. Az így megnyitott folyosón keresztül Dr. D. P. gyorsan és biztonságosan, néhány másodpercen belül, eljuthatott az épület bejáratától az épület előtt levő, úttesten várakozó

gépkocsiig. A beszerzett adatok nem támasztották alá azt, hogy a panaszos tájékoztatást kért volna a KR állományába tartozó rendőrtől a sorfal felállítását illetően, továbbá arról, hogy mely útvonalon van módja szabadon elhaladni.

A tárgyi napon és a szóban forgó épület előtti járdán összegyűlt tömegben 17 óra 47 perckor egy esetben történt tettelegességig is fajuló konfliktus, amely az ellentétes rendezvényekre érkezett két személy között alakult ki. A cselekmény elkövetőjét a biztosításban résztvevő rendőr elfogta, majd előállította a BRFK ügyben illetékes Kerületi Rendőrkapitányságra. A biztosításban résztvevő KR állományába tartozó rendőrök és az egyéb jelenlévők között tettelegességig is fajuló konfliktus nem alakult ki.

Tettelegességig nem fajuló konfliktus alakult ki a biztosításban résztvevő BRFK állományába tartozó rendőrnő és egy jelenlévő férfi között, amely az Rtv. 24. § (4) bekezdés alapján felkérésre történő igazoltatás intézkedéssel zárult.

A panaszbeadvány érdemi vizsgálatának érdekében beszerzett adatok a panaszossal szembeni lehetséges rendőri intézkedéssel kapcsolatban további releváns tényeket nem tartalmaznak.

A panaszügyhöz kapcsolódóan megállapítást nyert, hogy a panaszos személyi adatait a KR állományába tartozó rendőr a Robotzsaru integrált ügyviteli rendszerben nem rögzítette, ami alátámasztja azt, hogy a panaszost nem igazoltatták és személyes adatairól igazoltató lapot nem állítottak ki.

A biztosításban résztvevő KR állományába tartozó rendőrökkel közvetlen parancsnokaik jelentést íratattak, amelyeket a KR Parancsnoka tájékoztató leveléhez mellékelten csatolt.

A beszerzett és rendelkezésre álló adatok alapján a KR állományába tartozó olyan rendőr kilétét megállapítani, vagy beazonosítani nem lehetett, aki a panaszos által kifogásolt magatartásokat elkövette volna.

A KR Parancsnoka tájékoztatás adott arról, hogy az említett feladat során végrehajtott rendőri intézkedésekről készült kép- és hangfelvételek nem kerültek archiválásra, illetve az igazoltatások során készült igazoltató lapokat, az adatok elektronikus rögzítését követően, szintén megsemmisítették.

b) A KR egyik Bevetési Osztályának vezetője helyettesének (a továbbiakban: osztályvezető-helyettes) jelentése a tárgyi napon és helyszínen történt események kronológiáját (is) tartalmazza.

A jelentés szerint a szóban forgó helyszíneken – így az Andrassy út 47. szám előtt is – feladatként került meghatározásra, hogy a csoportok (összesen kilenc) kísérik figyelemmel a terület forgalmát és tegyenek jelentést a demonstrációra szervezeten érkezőkről. A készenléti időt 17 órára határozták meg.

17 óra 30 percre kb. 100 fő gyülekezett a helyszín közelében.

17 óra 45 perckor Dr. D. P.-t szállító taxi megérkezett, és annak érdekében, hogy az előadó a Liberális Klubba bántalmazás nélkül bemehessen, utasításra, az Andrassy út 45. szám előtti járdaterületet a két csoport tagjaival kiürítette az osztályvezető-helyettes.

17 óra 47 perckor az egyik biztosítási csoport azt jelentette, hogy egy másik biztosítási csoport egy személyt kiemelt a tömegből, mert az a nála lévő zászló hosszú rúd részével kettő esetben fejen ütötte a Liberális Klubba igyekvő egy személyt. A cselekmény elkövetőjét elfogta, majd előállította a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra. A cselekményről a BRFK mozgó vezetési pont készített videofelvételt.

19 óra 39 perckor egy másik biztosítási csoport azt jelentette, hogy odalépett hozzá egy állampolgár, aki közölte vele, hogy tudomása szerint körözését rendelték el. Igazoltatást követően az állampolgárt elfogta, majd előállította a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra. Az intézkedés nem tartozott a biztosítási feladat- és tárgy körébe.

20 órakor Gaudi-Nagy Tamás bejelentette, hogy a rendezvényt befejezettek nyilvánítja. Ennek ellenére a rendezvény résztvevői továbbra is a helyszínen maradtak.

20 óra 5 perckor K. T. r. alezredes engedélyével egy bevetési csoportot osztályvezető-helyettes leléptetett a helyszínről, mert ez az állomány 23 órától közterületi járőrszolgálatot lát el Budapest belvárosának területén.

20 óra 45 perckor a biztosítás parancsnoka arról tájékoztatta az osztályvezető-helyest, hogy Dr. D. P.-t szállító taxi megérkezett, ezért biztosítsa a házból történő távozását. Két biztosítási csoporttal, a járdán várakozó tömegben keresztül sorfaloszlopot alakított ki az osztályvezető-helyettes, amin át Dr. D. P. biztonságos távozását biztosította.

21 óra 3 perckor L. N. r. főhadnagy egy zöld inges férfi igazoltatását kérte az osztályvezető-helyestől, mert az illető szidalmazta őt. Az igazoltatás végrehajtását követően a szükséges jogi felvilágosítást mindkét félnek megadta.

21 óra 33 perckor a „Hangosító” jelentette, hogy egy állampolgár közölte vele, egészségügyi ellátásra szorul, ezért a személyhez az ügyeleten keresztül mentőt kértek. Igazoltatást követően az állampolgárt a mentő elszállította. Az intézkedés nem tartozott a biztosítási feladat tárgykörébe.

21 óra 35 perckor biztosítás parancsnoka tájékoztatta az osztályvezető-helyest, miszerint a demonstráción részt vett személyek a területet elhagyták, ezért a továbbiakban már csak kettő bevetési csoport helyszíni jelenlétére tart igényt, ezért a többi bevetési csoportot visszairányította a KR központi objektumába.

22 órakor egy biztosítási csoport jelentette, hogy a biztosítás parancsnoka leléptette a két helyszínen maradt bevetési csoportot, akik a KR központi objektumába 22 óra 15 perckor eseménymentesen beérkeztek.

c) A KR a panasszal összefüggésben a Testület kérdései alapján biztosításban részt vevő rendőrök (több tucatnyi) jelentéseit megküldte, amelyekből a Testület a következő releváns részeket tartja indokoltnak ismertetni.

- A biztosítás során az Andrássy út 45. szám előtt az úttesten tartózkodó biztosítási csoport észlelte, hogy a fenti épület előtt valóban rendőrök álltak, és oda valóban nem mindenkit engednek be az ott zajló rendezvényre. A jelentést író rendőr szerint nem alakult ki konfliktus a rendőrök és a jelenlévők között.

- Az Andrássy út 45. szám alatti épületen belül megtartott rendezvényre valóban nem mindenkit engedtek be, mert a bent zajló rendezvény zártkörű volt, oda csak a meghívottak léphettek be.

- Az egyik Bevetési Osztály alosztályvezetője jelentésében azt rögzítette, hogy fenti épülethez Dr. D. P. biztonságos távozását biztosítandó feladat végrehajtása miatt érkezett. A panaszossal sem ő, sem pedig az állományába tartozó nem került kapcsolatba. A panaszos által sérelmezett 19 óra 49 perckor felállított sorfállal kapcsolatban elmondta, hogy az állománya nem a BRFK-hoz tartozik, illetve, hogy a sorfal nem zárt alakzatú volt, így az elvonulás a fenti címről mind az Oktogon, mind az ellenkező irányba biztosított volt, amihez nem volt szükség semmiféle felvilágosításra, mivel az ott tartózkodó személyek a távozás irányával pontosan tisztában voltak. A helyszínen az Bevetési Osztály alosztályvezetője jelenlétében nem észlelt semmilyen konfliktust a panaszos, illetve egyéb személyek között.

- A panaszost a szóban forgó épület bejárati ajtajánál tartózkodó rendező tájékoztatta arról, hogy nem léphet be az ingatlanra, mert nem tagja a Liberális Klubnak. A jelentést készítő rendőr kitért arra is, hogy tettelegességig fajuló konfliktus a rendőri erők és a panaszos között nem alakult ki.

- Egy másik Bevetési Osztály alosztályvezetője jelentése szerint a rendezvény biztosítása során kijelölt rendbiztos volt a helyszínen, aki a folyamatos tájékoztatásért és kölcsönös tájékoztatásért volt felelős a rendezvény szervezője felé, azon keresztül a rendezvény résztvevői felé. Rögzítette továbbá, hogy a biztosítás parancsnoka az eligazításon tájékoztatta az állományt arról, hogy bár az Andrássy út 45. számú épületben lévő Liberális Klub meghirdetett rendezvénye az interneten úgy szerepelt, mint bárki által szabadon látogatható rendezvény, a szervezővel történt egyeztetés során megállapodás született arról, hogy a rendezvény zártkörű lesz, arra csak a meghívottak, illetve a klub tagjai léphetnek be. Erre az azonos helyszínre bejelentett, ellenétes érzelmű rendezvény résztvevői miatt volt szükség, mert így lehetett garantálni a rendezvények zavartalan lebonyolítását. Az Andrássy út 45. szám alatti épület főbejáratában a Liberális Klub egyik tagja állt, aki információval rendelkezett a meghívottakról, illetve a klubtagokról, és ő nyilatkozott arról, hogy kit engednek be a zártkörű rendezvényre és kit nem. A biztosításban részt vevő rendőrök nem végeztek beléptetést ebbe az épületbe. Végül kitért arra, hogy az Andrássy út 45. szám előtti tömegben két fő között alakult ki tettelegességig fajuló konfliktus.

- Egy jelentést tevő r. őrmester előadta, hogy emlékezete szerint a rendezvényen a rendőrök és a résztvevők között nem alakult ki konfliktus, de az épület előtt megtartott rendezvény résztvevői próbálták hergelni a feladatukat ellátó rendőröket, azonban tudomása szerint rendőri részről nem volt reakció.

2) A BRFK által rendelkezésre bocsátott dokumentumok a következő fontos információkat tartalmazzák.

a) A BRFK ügyen illetékes Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának vezetője 2012. május 21-én hivatalos feljegyzést készített a történekről. A feljegyzés szerint 2012. május 20-án 18 óra 00 perctől magánszemély jelentett be rendezvényt a Budapest VI. kerület Andrássy út 45. szám elé. A rendezvény célja a „Demonstráció a Magyargyűlölet Ellen”, azaz a hazánkban, Magyarországon egyre jobban elszaporodó magyargyűlölet keltése,

nemzeti jelképeink, Szózatunk, Himnuszunk megbecstelenítése, nemzeti hőseink meggyalázása elleni tiltakozás.

A rendezvény biztosítási feladatainak ellátása céljából L. N. r. főhadnagyot, a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr- és Járórszolgálati Alosztály vezetőjét, valamint négy fő kerületi járőrt rendeltek be, amelyre a biztosítási terv alapján a Készenléti Rendőrség, valamint a BRFK Közrendvédelmi Főosztály egységeit is bevonták.

A rendezvény befejezése után a L. N. r. főhadnagy utasításba kapta, hogy az általa irányított járőrökkel a közúton tartózkodó személyeket irányítsa a járdára a zavartalan közúti közlekedés biztosítása céljából. Az utasítás végrehajtása közben egy férfi – felfokozott idegállapotban – a kérést figyelmen kívül hagyva rendőrséget szidalmazta, majd amikor ismét felhívták a figyelmét arra, hogy fáradjon a járdára, a férfi dehonesztáló megjegyzésekkel illette a L. N. r. főhadnagyot. L. N. r. főhadnagy ezért intézkedés alá kívánta vonni a férfit, aki elfutott a Liszt Ferenc tér irányába. A férfit a Liszt Ferenc tér és az Andrássy út kereszteződésében egy r. őrmester igazoltatta, aki az eseményeket távolabbról kísérte figyelemmel.

Az igazoltatás végrehajtása közben a rendezvény résztvevői körbefogták L. N. r. főhadnagyot és kollégáit, elzárva ezzel a szabad mozgás és elvonulás lehetőségét. Ezt a tényt rádióon haladéktalanul jelentették a biztosítás parancsnokának, aki erősítést küldött a helyszínre. Eközben a rendőrök közrefogó csoport létszáma tovább bővült, és egyre jobban próbálták a járőrököt beszorítani az Andrássy út 45. szám alatt lévő Írók Boltja kirakatához. Leginkább K. Z. próbálta megakadályozni a rendőrök mozgását, folyamatosan előttük ugrált és ordította. L. N. r. főhadnagy testi épségük védelme érdekében kezeit előre nyújtva próbálta magától távol tartani K. Z.-t, mire a férfi ordibálni kezdett, hogy milyen joggal lökte meg őt L. N. r. főhadnagy, majd ezzel egy időben L. N. r. főhadnagy egy lökést érzett. A lökést követően érkezett a helyszínre a Készenléti Rendőrség egysége, akik K. Z.-t a tömegből kiemelték, és biztosították a rendőrök számára a helyszínről történő eltávozást. Ezután került sor további két személy igazoltatására, akik közül az egyik személy – a fenti módon – trágár kifejezéssel illette L. N. r. főhadnagyot.

Az osztályvezető meghallgatta L. N. r. főhadnagyot, aki kérdésére úgy nyilatkozott: nem emlékszik rá, hogy K. Z. lökte volna meg, csak egy lökést érzett, ami akár a K. Z.-től is származhatott, hiszen vele állt szemben.

Az osztályvezető megtekintette a BRFK Informatikai Osztály által készített „0028.avi” elnevezésű fájlt, ami az intézkedést kb. 15-20 méter távolságból rögzítette. A felvételen L. N. r. főhadnagy nem látszik, mivel teljesen eltakarja a rendezvényen résztvevő tömeg. A felvételen látható, hogy az Írók Boltja előtt a rendezvényen résztvevő állampolgárok egymás mellett szorosan állnak, majd a Készenléti Rendőrség megérkezését követően lökdösődés kezdődik, és a tömeg ide-oda mozog. A felvételen egyértelműen nem látható, hogy ki kit lökött meg, nem látható L. N. r. főhadnagy, valamint K. Z.-nek is csak a feje tűnik fel egy-egy pillanatra a tömegből.

b) L. N. r. főhadnagy (már r. századosként) a Testület megkeresése alapján írt jelentése szerint a rendezvény ideje alatt az irányítása alá tartozó négy fővel a biztosítási parancsnok utasítására közlekedésrendészeti intézkedést hajtott végre, mivel a rendezvény résztvevői a

szóban forgó cím alatt elfoglalták a járdát, ezáltal a gyalogos forgalom részére biztosítani kellett a szabad áthaladást. Az Andrassy út egy sávra történő leszűkítését, valamint a gyalogosok és kerékpárosok balesetmentes közlekedését biztosították.

A Liberális Klub rendezvényére meghívott Dr. D. P. védelmének érdekében bármilyen rendőri intézkedést, műveletet a KR egysége hajtott végre.

L. N. r. főhadnagy jelentette, hogy a panaszossal szemben intézkedést nem kezdeményezett sem ő, sem az általa irányított négy fő.

A panaszos által elmondottak szerint kettős sorfalat L. N. r. főhadnagy és beosztottjai alkották. Ezzel kapcsolatban L. N. r. főhadnagy kijelentette, hogy a kettős sorfal végrehajtása öt fővel kivitelezhetetlen. A rendőri műveleteket a KR állomány hajtotta végre, az, hogy a KR személyi állománya biztosításának érdekében mind ő, mind pedig az általa irányított négy fő közelebb húzódott, nem kizárt, de sorfalat nem álltak. A szabad mozgásban korlátozva senki nem volt, a rendezvény helyszínét bárki elhagyhatta.

Sajnálatos tényként jegyezte meg az L. N. r. főhadnagy azt, hogy a panaszos őt – mivel nevét és személyét ismeri korábbi rendőri intézkedésből adódóan – beadványában nevesítette.

c) A BRFK egy Osztályának vezetője a BRFK Hivatalának vezetőjét a Testület által feltett kérdések alapján tájékoztatta – mások mellett – arról, hogy rendőri erők a magánszemély által bejelentett, gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvény biztosítására, illetve a rendezvénytől kapcsolatban felmerült további információk miatt vezényeltek rendőri erőket a helyszínre.

A demonstrációval párhuzamosan zajló, az Andrassy út 45. szám alatt található Liberális Klub rendezvénye a Klub magánterületén, az épületben található egyik lakásban zajlott. A rendezvényre való belépést a főszervező által kijelölt rendező koordinálta, aki kizárólag az arra jogosult személyeket engedte be a rendezvényre.

d) A BRFK által megküldött egyéb jelentéseket a Testület egyrésztől azért nem tartja indokoltnak ismertetni, mert az iratokban a fentiekben már ismertetett adatok szerepelnek, másrészt pedig azok nem a panaszossal, hanem más, intézkedés alá vont személyekkel kapcsolatosak.

3) A rendőrség két felvételt juttatott el a Testülethez a rendezvénytől összefüggésben.

a) A „Terepjáró 3.” hívójelű mozgó vezetési pont felvételén látható, amint a „Magyargyűlölet ellen” címmel bejelentett rendezvény résztvevői a helyszínre folyamatosan érkeznek meg. Az is látható, hogy a résztvevők az Írók Boltja előtt gyülekeznek, és a rendőrség sorfalat alkot a járdán, így elzárva az Andrassy út 45. szám bejáratától a rendezvényt. Az is jól látható, hogy a rendőrség csak a járdán (annak nem teljes szélességében) és az Andrassy út 45. szám irányába alkotta a sorfalat, szabadon hagyva a másik irányt. A felvételen továbbá láthatóak olyan képek is, amikor a rendőri sorfal között haladnak keresztül ezen rendezvény résztvevői, illetve egy résztvevő tömegből való kiemelése is részben soron követhető. A rendezvény megkezdése

után a járdán keresztbe felvett rendőri sorfal egy idő után nem látható, az feloszlik. A panaszos a felvételen nem látható, nem felismerhető.

b) A „00028.avi” megjelölésű felvétel első felében az írók boltja előtt, már sörétben látható egy nagyobb csoport – a korábbi rendezvény résztvevői köztük rendőrökkel. A felvétel első felében lökdösődés alakul ki a tömeg közepében, amelyet követően egy zöld inges – kezében egy fényképezőgéppel – férfit vezetnek ki a tömegből, aki a későbbiekben végig látható a képsoron. A panaszos ekkor nem beazonosítható a felvételen. Kb. a felvétel felénél látható a panaszos, amint felvételeket készít az eseményekről, intézkedő rendőrökről. A panaszossal szembeni rendőri intézkedés, illetve rendőr-panaszos kontaktus nem tapasztalható.

III.

A Testület a panaszeljárás keretében mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy hatásköri szabályai alapján mely panaszosi sérelmek vizsgálatát végezheti el.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése szerint a panasz meghatalmazott útján is előterjeszhető.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. fent utalt – 92. § (1) és (3) bekezdésében rögzített – rendelkezése alapján a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az a személy kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés közvetlenül érintett.

Erre figyelemmel a Testület nem vonta vizsgálati körébe a panasz azon részeit, amelyekben a panaszos a kifogásolt események helyszínén és idején vele együtt jelen volt más személyeket ért sérelmekről számol be.

A Testület tehát a panasz azon részeit, amelyek a rendezvény más résztvevőivel szemben tanúsított rendőri magatartást kifogásolják, hatáskör hiányában nem vizsgálhatta.

A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – a Testület vizsgálata tárgyává tette azt a panasz egyéb részeit, azaz az Andrassy út 45. számba való bejutás korlátozásának jogszerűségét, a panaszosnak nyújtott tájékoztatást, és azt, hogy a panaszost érte-e bármilyen fizikai atrocitás a rendőrség részéről.

A Testület itt rögzíti, hogy a panasz 2012. május 29-én történő előterjesztése az ünnepnapokra tekintettel határidőben történt meg.

A Testület a panasz eljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosoknak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikkében biztosított szabadsághoz és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

1) A panaszos sérelmezte, hogy az Andrassy út 45. szám alatti épületbe, előzetesen nyilvánosként meghirdetett rendezvényre rendőrök nem engedték be, illetve annak okáról nem is kapott tájékoztatást.

Tényként rögzítendő, hogy 2012. május 27-én, az Andrassy út 45. szám előtt két ellentétes érzelmi rendezvény megtartásáról érkezett bejelentés a rendőrségre. A rendőrségi iratok szerint az egyik rendezvényt, amelyet először nyilvánosnak hirdettek meg, a fenti címen található Liberális Klub székhelyén – az épületben található egyik lakásban – tartották meg, és nyilvánították zártkörűvé, míg a másik rendezvényt „Demonstráció a Magyargyűlölet Ellen” címmel ugyanezen a helyszínen, de közterületen rendezték meg. A Liberális Klub rendezvényét az ellentétes érzelmi internetes bejegyzések, az ellentétes érzelmi személyek megjelenése miatt, valamint azért nyilvánították zártkörűvé idő közben, mert így lehetett garantálni a rendezvények zavartalan lebonyolítását. A rendőri biztosítást az indokolta, hogy azonos időben és helyszínen megtartani kívánt rendezvényeken mindenki számára nyilvánvalóan ellentétes érzelmi demonstrálók megjelenésére lehetett számítani.

Mind a KR Parancsnoka, mind pedig a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának vezetője azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy a Liberális Klub rendezvényére, azaz a magánterületre való belépést a rendezvény szervezője által kijelölt személy végezte, aki kizárólag a belépésre jogosult személyeket engedte be a rendezvényre. A KR Parancsnoka azt is rögzítette, hogy az épületben életvitelszerűen lakó személyek bejutását, vagy az oda egyéb méltányolható okból történő belépést a biztosításban részt vevő rendőrök nem akadályozták meg. Ezen információval megegyező módon a biztosításban részt vevő egyik KR alosztályvezető jelentésében kifejezetten arról számolt be, hogy az épület főbejáratában a Liberális Klub egyik tagja állt, aki információval rendelkezett a meghívottakról és a klubtagokról, ennek megfelelően ő nyilatkozott arról, hogy kit engednek be a zártkörű rendezvényre és kit nem; a biztosításban részt vevő rendőrök nem végeztek beléptetést.

Szükséges továbbá rögzíteni, hogy a KR Parancsnoka tájékoztató levelében kitért arra is, hogy az Andrassy út 45. szám előtt a főbejáratban álló rendőrök, valamint a rendbiztos is tájékoztatta a belépni szándékozókat arról, hogy csak meghívottak léphetnek be a rendezvényre. Ezen túlmenően egy rendőri jelentés kifejezetten kitér arra, hogy a panaszost a bejárat ajtóban tartózkodó rendező tájékoztatta arról, hogy nem léphet be az ingatlanba, mivel nem tagja a Liberális Klubnak.

A fentieket igazolják a megtekintett felvételek is, azaz, hogy kb. 6-8 rendőr állt a fenti cím bejáratában és ott közvetlenül az ajtóban egy civil ruhás személy tartózkodott – vélhetően a Liberális Klub szervezőjeként. Tapasztalható olyan képsor amikor ezen civil ruhás személy a rendőrök – félkör alakú sora – mögött áll és a belépni szándékozó személyekkel egyeztet, illetve ellenőriz igazolványukat, valamint a belepésüket biztosítja a rendőrökön keresztül. Ezen képsor egyértelműen azt igazolja, hogy nem a biztosítást végző rendőrök döntöttek afelől, hogy ki léphet be a zártkörű rendezvényre. Azt is szükséges rögzíteni, hogy sem a panaszos által megjelölt (16 darab), sem pedig rendőrség által megküldött videofelvételek nem tanúskodnak arról, hogy a panaszos megkísérelt volna belépni a fenti ingatlanra, ahogy az sem volt beazonosítható, hogy a panaszos bárkivel is kapcsolatba lépett vagy kommunikálni kezdett volna a belépés lehetőségét illetően.

A rendőrségi dokumentumok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendőröknek tudomásuk volt az azonos időpontban, azonos helyszínen, az Andrassy út 45. számú épület előtti területen, megjelenő, nyilvánvalóan ellentétes érzelmű csoportokról. Ennek okán pedig a rendőrök az Rtv. 11. §-a alapján – figyelemmel az Rtv. 1. § (2) bekezdés 5. pontjában meghatározott, a közterület rendjének biztosításával kapcsolatos rendészeti feladatokra – jogszerűen választották el fizikai jelenlétükkel a két egymással szemben álló csoport tagjait. Bár ez értelemszerűen korlátozta a panaszost (és más személyeket) a szabad mozgásban, ugyanakkor az Rtv. 17. §-a az alapjog korlátozását a törvényi feltételek fennállta esetén a rendőr számára lehetővé teszi. Mindezek okán a Testület álláspontja szerint jogszerűen tartózkodtak a rendezvény helyszínén és biztosították a két rendezvény elkülönítésével a helyszínen a rend fenntartását a rendőrök, nem okozva ezáltal jogsérelmet a panaszosnak, még azzal sem, hogy az Andrassy út 45. számú épület bejáratát félkörű ívben elzárták.

A Testület rendelkezésére álló felvételek tanúsága szerint a szóban forgó épületbe – amely épület egyébként nem középület – való belépés rendjét nem a rendőrök határozták meg, hanem az adott épület használatára a polgári jog szabályai szerint nyilvánvalóan feljogosított személy, vagy ezen személy képviselője. A panasz azon részével kapcsolatosan tehát, amely az épületbe való bejutás rendőrök általi megakadályozására vonatkozik, a Testület azt állapította meg, hogy azt egyrészt nem a rendőrök tevékenysége akadályozta meg, másrészt egy magántulajdonban lévő ingatlan használatára a polgári jog rendelkezései az irányadók, amelyek esetleges megsértése a birtokvédelem keretében – de semmiképpen sem a rendőri intézkedés elleni panasz eljárásban – vizsgálhatók.

A Testület álláspontja szerint ezért nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga, ahogy a tájékoztatás vonatkozásában – elfogadva a rendőrség felvilágosítását – a tisztességes eljáráshoz fűződő joga sem.

2) A panaszos sérelmezte, hogy a BRFK állományaiba tartozó személyek a fenti helyszínen, kb. 19 óra 49 perckor előtte kettős sorfalban álltak fel korlátozva ezzel a mozgásszabadságát.

A rendelkezésre álló dokumentumok és videofelvételek alapján megállapítható, hogy 19 óra 49 perckor felállított sorfalra nem került sor. L. N. r. főhadnagy jelentésében kifejezetten úgy nyilatkozott ő és beosztottjai – a panaszos állításával szemben – kettős sorfalat nem állítottak fel. Rögzítette azt is, hogy a rendőri műveleteket a KR állomány hajtotta végre, valamint, hogy az nem kizárt, hogy ő és az általa irányított négy fő közelebb húzódott a KR személyi állományához, de kettős sorfalat nem álltak.

A KR dokumentumok 19 óra 49 perckor végrehajtott sorfal felállításáról nem szólnak. A KR Parancsnokának tájékoztató levele szerint a két rendezvény befejezése után, kb. 20 óra 45 perckor, Dr. D. P. távozásának biztosítása érdekében az épület előtti járdán várakozó személyek (kb. 80 fő) között a KR alegységei kb. egy perces időtartamra alakítottak ki sorfaloszlopot. Az így megnyitott folyóson Dr. D. P. néhány perc alatt eljutott az épület ajtajától az úttesten levő gépkocsiig. A beszerzett adatok nem támasztották alá, hogy a panaszos tájékoztatást kért volna a sorfal felállításának okáról, továbbá arról, hogy mely útvonalon lehet szabadon elhaladni. A KR egyik alosztályvezetője kifejezetten arról tett jelentést, hogy a felállított sorfal nem zárt alakzatú volt, így az elvonulás a szóban forgó címről mind az Oktogon, mind pedig a másik irányba is biztosított volt, és ezzel a jelenlevők is tisztában voltak.

A Testület a megismert adatok alapján ezen 20 óra 49 perckor felállított sorfalat értékelte úgy, mint a panaszos által sérelmezett rendőri magatartás, aminek kapcsán a következő megállapítást teszi. A jelen állásfoglalás IV. részének 1) pontjában a Testület megállapította, hogy a rendőrök jogszerűen vettek részt a két rendezvény biztosításában és biztonságos elválasztásában, ebből kifolyólag a két rendezvény befejeztével felállított sorfalat nem találta indokolatlannak eszköznek, hiszen az is a két rendezvény rendjének fenntartását szolgáló cselekménynek tekinthető. Nyilvánvaló az is, hogy a felállított sorfal – jellegére tekintettel – olyan volt, amit a résztvevők, így a panaszos is el tudott kerülni két irányba is.

Mindezek okán megállapítható, hogy a felállított sorfal nem korlátozta a panaszost személyi szabadságában.

3) A panaszos kifogásolta végül, hogy a rendezvény során L. N. r. főhadnagy és beosztottjai 19 óra 50 perc körüli időben rátámadtak a „járdán álló békés polgárookra” – köztük a panaszosra is – és L. N. r. főhadnagy a panaszos fényképező gépe után kapott.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A Testület megítélése szerint a panaszos által sérelmezett lökdösődés a rendezvényt követően, 21 óra körül, nem pedig az általa körülbelüli időpontként megjelölt 19 óra 50 perckor történt. Ezt támasztják alá a rendelkezésre álló rendőrségi dokumentumok és felvételek is. A rendőrségi iratok ugyanis két konfliktusról adnak számot, amely egyrészt még a rendezvényt megelőzően két ellentétes érzelmű résztvevő között, másrészt pedig később, 21 óra körüli időben a BRFK állományaiba tartozó rendőr (L. N. r. főhadnagy) és egy férfi, K. Z. között alakult ki, amelyek közül az utóbbi nem fajult tettelegességgé. Ezen későbbi konfliktus a felvételeken jól beazonosítható, és van olyan képsor, ahol a panaszos is megjelenik, de kifejezetten olyan területeken, amelyek nem voltak érintettek a konfliktus által. A panaszos a képsorokon fényképezőgéppel veszi az eseményeket. Olyan esemény nem látható, amely azt igazolná, hogy a panaszos lökdösődés áldozata lett volna, ahogy az sem tapasztalható, hogy a panaszos fényképezőgépét L. N. r. főhadnagy el akarta volna venni.

L. N. r. főhadnagy jelentése szerint a panaszossal szemben sem ő, sem az általa irányított négy rendőr intézkedést nem kezdeményezett. A KR Parancsnoka rögzítette, hogy a KR állományaiba tartozó olyan rendőr kilétét nem lehetett megállapítani vagy beazonosítani, aki a panaszos által kifogásolt magatartásokat elkövette volna.

Látható, hogy a panaszos előadásával szemben áll mind a rendőrség, mind pedig a megtekintett felvételek tartalma, ami miatt nem volt megállapítható a rendőri magatartás okán a panaszos emberi méltóságának megsértése.

IV.

A Testület megállapítása szerint nem sérült a rendezvény biztosítási feladatok ellátását végző rendőri magatartások okán a panaszos személyi szabadsághoz és tisztességes eljáráshoz való joga, illetve az emberi méltósághoz való jogának sérelme a sérelmezett rendőri bánásmód okán nem volt megállapítható. A Testület ezért – az Rtv. 93. § (2) bekezdésének megfelelően – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. január 16.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET